

Kontaktperson
Annika Feychting
Avdelningen för trafikplanering
Telefon: 08-508 264 91
annika.feychting@tk.stockholm.se

Till
Trafiknämnden 2006-08-29

Inför alkobommar vid hamnarna. Legala och praktiska förutsättningar. Skrivelse från Madeleine Sjöstedt och Claes Fleming (fp)

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att som svar på skrivelsen överlämna och återropa detta tjänsteutlåtande.

Göran Gahm
t.f.

Anette Scheibe

Sammanfattning

I en skrivelse från Madeleine Sjöstedt och Claes Fleming (fp) föreslås att trafiknämnden utreder möjligheterna att sätta upp alkobommar vid Stadsgårdskajens och Frihamnens utfarter och upprättar samarbete med polisen kring hanteringen av bommen. Trafiknämnden gav den 21 februari i år trafikkontoret i uppdrag att fortsätta att utreda de legala och praktiska förutsättningarna för användande av alkobommar.

Kontoret har remitterat ärendet till polismyndigheten i Stockholms län. Polismyndigheten har bedömt att de rättsliga förutsättningarna för införande av alkobommar saknas. Kontoret gör dock bedömningen att alkobommar kan användas, om det klart framgår vid biljettköpet och vid avgångsterminalen att en sådan kontroll kommer att ske. En typ av alkobom används i Trelleborgs hamn och ytterligare en typ av bom har utvecklats av bl.a. Motormännens helnykterhetsförbund (MHF). Ett samarbete mellan polisen, Stockholms Hamnar och rederierna är en nödvändig förutsättning för att alkobommar ska kunna användas.

Kontoret avser att inleda ett samarbete med berörda aktörer och fortsätta att utreda möjligheterna att använda alkobommar i hamnarna. Kontoret föreslår

att nämnden beslutar att som svar på skrivelsen överlämna och återropa detta tjänsteutlåtande.

Skrivelsen

Madeleine Sjöstedt och Claes Fleming (fp) skriver att alkohol och bilkörning är en dödlig kombination. Hamnarna är platser där mycket alkohol förekommer. Bland annat i Frihamnen och vid Stadsgårdskajen tas många berusade förare fast, när de precis ska ge sig ut i innerstadstrafiken. Madeleine Sjöstedt och Claes Fleming anser att det är dags att sätta stopp för rattfylleriet i Stockholm. De föreslår därför att trafiknämnden dels utreder möjligheterna att sätta upp alkobommar vid utfarterna vid Stadsgårdskajen och Frihamnen, dels upprättar samarbete med polisen kring hanteringen av bommen. Trafiknämnden beslutade den 21 februari i år att ge kontoret i uppdrag att fortsätta utreda de legala och praktiska förutsättningarna för användande av alkobommar. Nämnden anförde att om de legala förutsättningarna för alkobommar saknas, bör staden göra en framställan till regeringen angående lagändring.

Kontorets synpunkter

Nykter och drogfri körning är ett av åtgärdsområdena i Stockholms stads trafiksäkerhetsprogram, som kommunfullmäktige antog den 21 februari i år. Åtgärdena i programmet inriktas dels på att med hjälp av tekniska hjälpmedel förhindra alkoholpåverkade att köra bil, dels att med attitydpåverkan avhålla förare från att köra påverkade.

Kontoret instämmer i att hamnarna är en viktig plats att kontrollera nykterheten vid. Kontoret framförde i tjänsteutlåtandet till nämnden den 21 februari i år att det saknas lagligt stöd för att trafikkontoret med offentlighetsrättsliga medel kan kräva att bilförare ska passera alkobommar för att köra in på en gata. Trafiknämnden beslutade att uppdra åt kontoret att fortsätta att utreda de legala och praktiska förutsättningarna för användande av alkobommar. Kontoret har därefter remitterat ärendet till polismyndigheten i Stockholms län, se bilaga 2. Enligt polismyndighetens mening saknas idag legala förutsättningar för att införa s.k. alkobommar. Det krävs stöd i lagen för att kunna ålägga en förare ett alkotest genom utandningsprov. I lagen om utandningsprov anges att endast polisman får ta alkoholutandningsprov. Ett förslag har nyligen lagts fram av Rattfylleriutredningen (SOU 2006:47) om att även tjänstemän vid Kustbevakningen och Tullverket ska få en sådan befogenhet. I viss mån ska enligt förslaget även bilinspektörerna få denna befogenhet. Genomförs förslaget kommer sannolikt antalet alkoholutandningsprov vid hamnarna att öka väsentligt. Polismyndigheten har under dessa förhållanden avstått från att närmare gå in på de praktiska förutsättningarna för användande av alkobommar.

Kontoret gör dock bedömningen att alkobommar eventuellt skulle kunna användas om det klart framgår vid biljettköpet och vid avgångsterminalen att man kan behöva passera en alkobom. I Trelleborgs hamn har en anläggning med styrning via trafiksignaler, alkobom, videofilmning och övervakning via hamnens trafikcentral byggts upp. Den har förhållandevis låg kapacitet, så endast var tionde förarna kan passera bommen. Samarbete är etablerat mellan hamnen och polisen, så om en förare är alkoholpåverkad skickar trafikcentralen ett larm som går till polisen. Polisen är på plats inom 25 minuter. Rederier som trafikerar hamnen är positiva. MHF (Motormännens helnykterhetsförbund) har tillsammans med några samarbetsparter tagit fram en alkobom med högre kapacitet, men den finns ännu inte i bruk.

Kontorets förslag

Om det ska vara möjligt att använda alkobommar är ett samarbete mellan polisen, Stockholms Hamnar och rederierna en nödvändig förutsättning. Dessa aktörer behöver tillsammans utreda förutsättningarna för att använda alkobommar. Ett genomförande av förslagen i Rattfylleriutredningen kan också bidra till att underlätta ett eventuellt införande av alkobommar, men detta förutsätter att även Tullverket involveras i samarbetet. Kontoret bedömer att det inte är kontoret som ska hantera drift etc. Beroende på hur driften av alkobommar läggs upp och vad som krävs utifrån juridiska aspekter blir andra parter ansvariga för drift och driftskostnader. Kontorets primära uppgift i detta sammanhang är att bidra med kunskap i ett uppbyggnadsskede.

Kontoret avser att inleda ett samarbete med berörda aktörer och fortsätta att utreda möjligheterna att använda alkobommar i hamnarna. Kontoret föreslår att nämnden beslutar att som svar på skrivelsen överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande.

SLUT